

Tesi

Puolustusteollisuus

Markkinaselvitys suomalaisesta puolustusteollisuudesta
ja kaksikäyttötuotteista

2024

Suomalainen puolustusteollisuus on yhdistelmä perinteisiä teollisuusyrityksiä ja uusia startupeja – uusista yrityksistä nopeimmat kasvajat lisätyn ja virtuaalisen todellisuuden (AR/VR) sektoreilla

Tiivistelmä – yleiskatsaus markkinasta

- Kiinnostus puolustusteollisuutta kohtaan on kasvanut merkittävästi ympäri globaalien geopoliittisten jännitteiden vuoksi, eikä Suomi ole poikkeus. Huolimatta suuremmasta mediahuomiosta, kasvavista myyntimääristä ja lisääntyneistä investoinneista, Euroopan puolustusteollisuus on kokonaisuudessaan edelleen alirahoitettu. Tästä syystä kartoitimme suomalaista puolustusteollisuutta luokittelemalla yrityksiä niiden toimintojen mukaan ja sukeltamalla syvemmälle niiden taloudelliseen kehitykseen, rahoitusrakenteeseen sekä tietoon yritysten omistajista ja niiden päätöksentekijöistä.
- Selvityksen tavoitteena on ollut rakentaa kattava kuva suomalaisesta puolustusteollisuudesta, joskin olemme keskittyneet erityisesti Tesin sijoitustoiminnan kannalta merkittäviin, vahvaa kasvua hakeviin startup- ja kasvuyrityksiin.
- Selvityksessä on tunnistettu 368 puolustusalan yritystä, joista noin 144 on voimakkaasti kasvavia yrityksiä, jotka keskittyvät joko puolustusteknologiaan tai kaksikäyttösovelluksiin. Loput yrityksistä ovat tyypillisesti vakiintuneita toimijoita, joilla on jo pitkä historia, tai ne tarjoavat ensisijaisesti asiantuntijapalveluita sotilasvoimille muiden asiakkaidensa lisäksi. Noin puolet alan yrityksistä sijaitsevat Uudellamaalla, loput ovat hajallaan ympäri maata, myös pienemmissä kaupungeissa ja kunnissa.
- Vaikka vanhimmat puolustusalan yritykset ovat peräisin 1800-luvulta, ala kokonaisuudessaan on varsin nuori. Eniten uusia alan yrityksiä perustettiin vuonna 2016. Uusien yritysten perustamisen lisäksi vakiintuneet yritykset ovat kasvamassa suurempiin kokoluokkiin. Koko puolustusalan suurimpia toimialoja ovat informaatioteknologia ja teollisuus, kun taas kapeammat toimialat, kuten lisätty ja virtuaalinen todellisuus (AR/VR) ja robotiikka, osoittavat suurimmat liikevaihdon kasvuluvut nousevien puolustusteknologia- ja kaksikäyttöyritysten joukossa.
- Puhtaasti puolustusteknologian startup-yrityksiä on Suomessa vain muutama, ja suurin osa nousevista yrityksistä on kaksikäyttöyrityksiä, joiden sovellukset liittyvät pääasiassa tuki-, logistiikka- ja C4I-toimintoihin. Tunnetuin startup-alakategoria on havainnointi, yhteydet ja kyberturvallisuus.
- Vaikka Suomen Puolustusvoimilla on kokemusta arktisesta sodankäynnistä, arktinen osaaminen ei näy useimpien kotimaisten puolustusalan yritysten tarjonnassa. Selkeä poikkeus ovat merivoimille ratkaisujaan tarjoavat yritykset: niillä yli 60 %:lla on merkittävää arktista osaamista.
- Puolustusalan yritykset vaikuttavat yleisesti ottaen olevan kiinnostuneita viennistä ja kansainvälisistä markkinoista, sillä useimmilla on verkkosivut joko sekä suomeksi että vieraili kielillä tai pelkästään vieraili kielillä. Myönnettyjen sotilaallisten laitteiden vientilupien moninkertaistuminen vuosina 2022 ja 2023 enteilee merkittävää kasvua tulevassa viennissä (lähde: [Puolustusministeriön tiedote 18.6.2024](#)).

Geopoliittinen epävakaus johtaa sekä liikevaihtojen kasvuun että investointitarpeiden lisääntymiseen – kotimaisten sijoittajien rooli on merkittävä erityisesti alkuvaiheessa

Tiivistelmä – talous, rahoitus ja omistus

- Tässä raportissa käytetyn viiden eri yrityskategorian talousluvut poikkeavat toisistaan: kaksikäyttötekniikan kategoriassa liikevaihdon kasvuluvut ovat ylivoimaisesti suurimpia, noin 30–40 %, kun taas vakiintuneet puolustus-, perusvalmistus- ja ammatilliset palvelut ovat kannattavia, mutta niillä ei yleensä ole kaksinumeroisia kasvulukuja. Puolustusteknologiayritykset, jotka ovat selvästi pienin kategoria, osoittavat tyypillisesti maltillisia kasvulukuja ja positiivista, joskin heikkoa kannattavuutta.
- Kaksikäyttötekniikka- ja puolustusteknologiayritysten liikevaihdon kehitys on ollut vahvaa ja kiihtyvää viime vuosina. Vuonna 2022 niiden kokonaisliikevaihto oli noin 235 miljoonaa euroa, ja ne ovat kasvaneet viime vuosina keskimäärin 5–8 % vuosivauhdilla (CAGR). Myös pääomasijoitukset näihin yrityskategorioihin ovat kasvaneet, ja huippuvuosi oli 2022, jolloin muutamissa merkittävässä kaksikäyttötekniikan yrityksissä nähtiin suuria sijoituskerroksia.
- Useimmat puolustusalan yritykset ovat suomalaisessa omistuksessa, ja pääomasijoituksia on merkittävästi vain kaksikäyttötekniikka- ja puolustusteknologiayrityksissä. Myös Suomen valtio on merkittävä sijoittaja omien sijoitusyhtiöidensä kautta.
- Sijoitussyndikaatit ovat tyypillisesti melko monimuotoisia sijoittajien kansallisuuksien suhteen. Alle 2 miljoonan euron rahoituskerrokset tehdään tyypillisesti yksinomaan suomalaisten sijoittajien kanssa, mutta myöhemmillä kerroksilla rajat ylittävät syndikaatit ovat yleisiä.
- Suurin osa puolustusteollisuusyritysten hallitusten jäsenistä on suomalaisia miehiä. Ulkomaisten hallitusjäsenien osuus kasvoi tasaisesti vuosina 2014–2022, mutta laski vuonna 2023, ja tällä hetkellä heidän osuutensa kaikista hallitusten jäsenistä on 21 % (lisäksi 2 % on kaksoiskansalaisia). Naisten osuus hallituksen jäsenistä on myös kasvanut viime vuosina, ja tällä hetkellä 18 % puolustusalan yritysten hallituksen jäsenistä on naisia.

Maailmanlaajuisen kasvavan kiinnostuksen ja lisääntyvien pääomasijoitusten vuoksi kartoitimme suomalaista puolustusteollisuutta

Taustaa ja tavoitteita

Globaali näkökulma

- o Maailmanlaajuinen turvallisuustilanne on muuttunut merkittävästi viime vuosien aikana, mikä on vaikuttanut merkittävästi puolustusteollisuuteen. Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja jännitteet Kiinan ja Taiwanin välillä ovat saaneet monet maat arvioimaan uudelleen strategisia puolustusratkaisujaan.
- 1. Puolustusteollisuuden odotetaan kasvavan merkittävästi, sillä monet maat kasvattavat puolustusbudjettejaan.
- 2. Kasvavat puolustusmenot voivat edistää alan kasvua ja innovaatioita muun muassa hyödyntämällä kaupallisia teknologioita puolustustarkoituksissa ja lisäämällä yksityisen pääoman käyttöä puolustuksessa.
- 3. Yksityinen rahoitus puolustusinnovaatioille on edelleen rajallista. Pääomasijoittajia sitovat sopimukset rahastosijoittajien kanssa ja vastuullisuuteen liittyvät kysymykset asettavat haasteita.

Suomalainen näkökulma

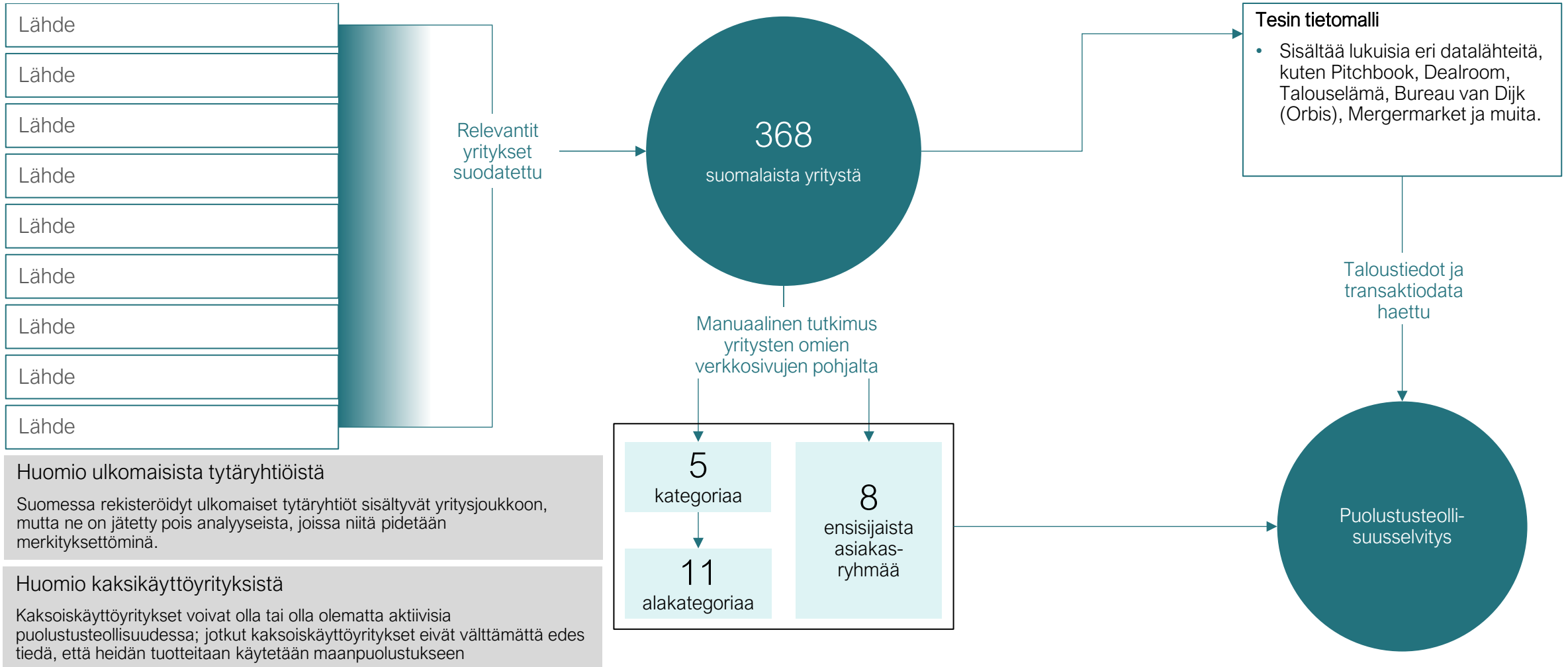
- o Kiristyneet geopoliittiset jännitteet ja Nato-jäsenyys ovat saaneet meidät arvioimaan uudelleen strategista puolustusmaisemamme.
- 1. Maantieteellinen asema Naton rajavaltiona asettaa entistä suuremman tarpeen kotimaisen tuotannon ja teknologian kehittämiseksi.
- 2. Suomen kotimarkkinat ovat suhteellisen pienet, mutta Nato- ja EU-yhteistyön lisääntyminen tarjoaa alalle kasvumahdollisuuksia. Puolustussektorin keskimääräisen vientitason (~40 % vuonna 2022) odotetaan nousevan.
- 3. Suomi on sitoutunut täyttämään Naton kahden prosentin tavoitteen, ja vuoden 2024 puolustusbudjetin arvioidaan olevan 6,2 miljardia euroa. Lisäresursseja voidaan kohdentaa uusien kapasiteettien hankintaan sekä materiaali- ja ammusvarastojen kasvattamiseen ja päivittämiseen.

Tesin tavoitteet

- o Tukeaksemme sijoitustoimintaamme ja vahvistaaksemme ymmärrystä markkinasta rakensimme yleiskatsauksen Suomen puolustusteollisuuden nykytilasta ja kehityksestä, erityisenä fokuksena alan tarjoamat sijoitusmahdollisuudet.
- o Tesin tavoitteena on edistää talouskasvua, innovaatioita ja investointeja. Tämän mission mukaisesti olemme päättäneet julkaista valittuja osia tutkimuksestamme sijoittajille ja muille keskeisille sidosryhmille.

Puolustusalan yritykset on tunnistettu teollisuuden lähteiden, muutamien toimialajärjestöjen ja muiden lähteiden kautta, ja tarkistettu kattavan taustatutkimuksen avulla

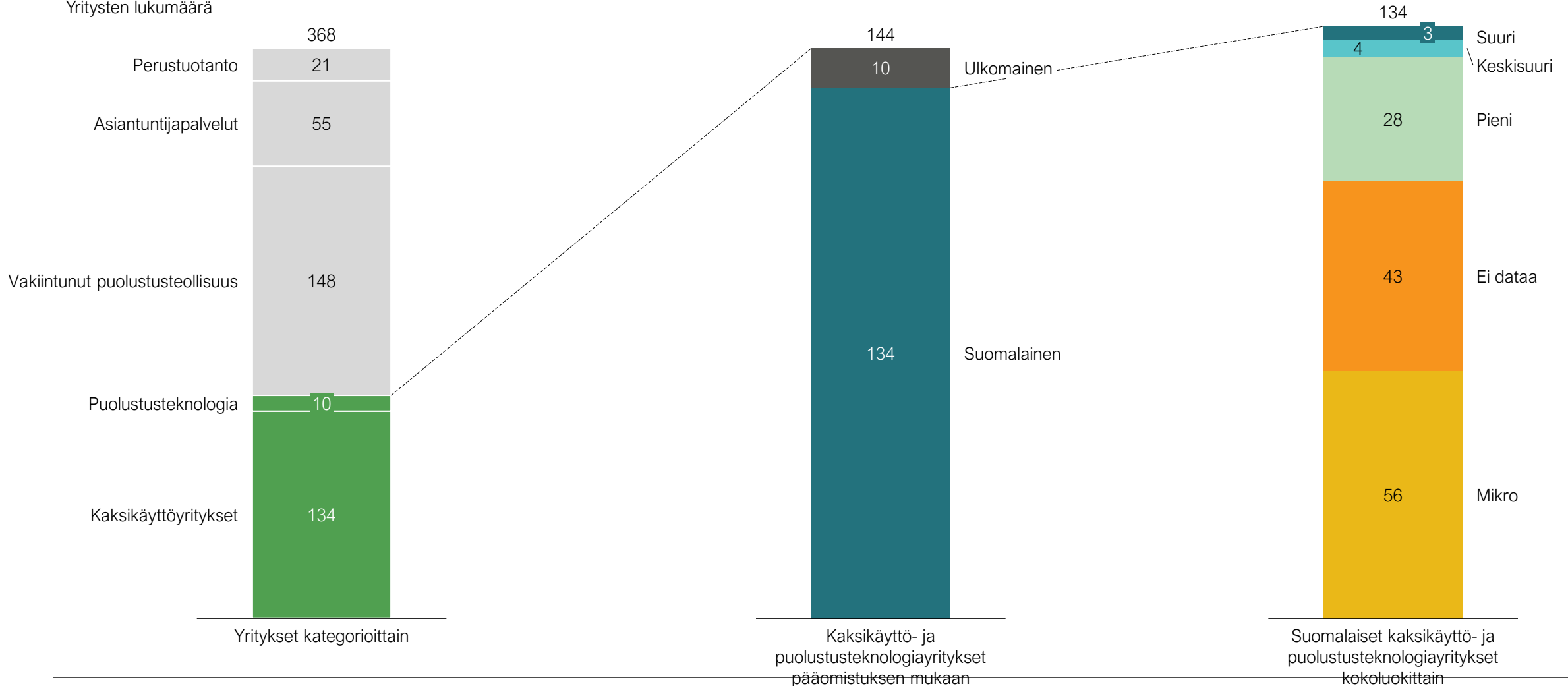
Lähteet

Suomessa on yli 300 puolustusteollisuusyritystä, joista reilu 130 on suomalaisomistuksessa olevaa kasvuyritystä

Yritykset kategorioittain, omistuksen mukaan ja kokoluokittain

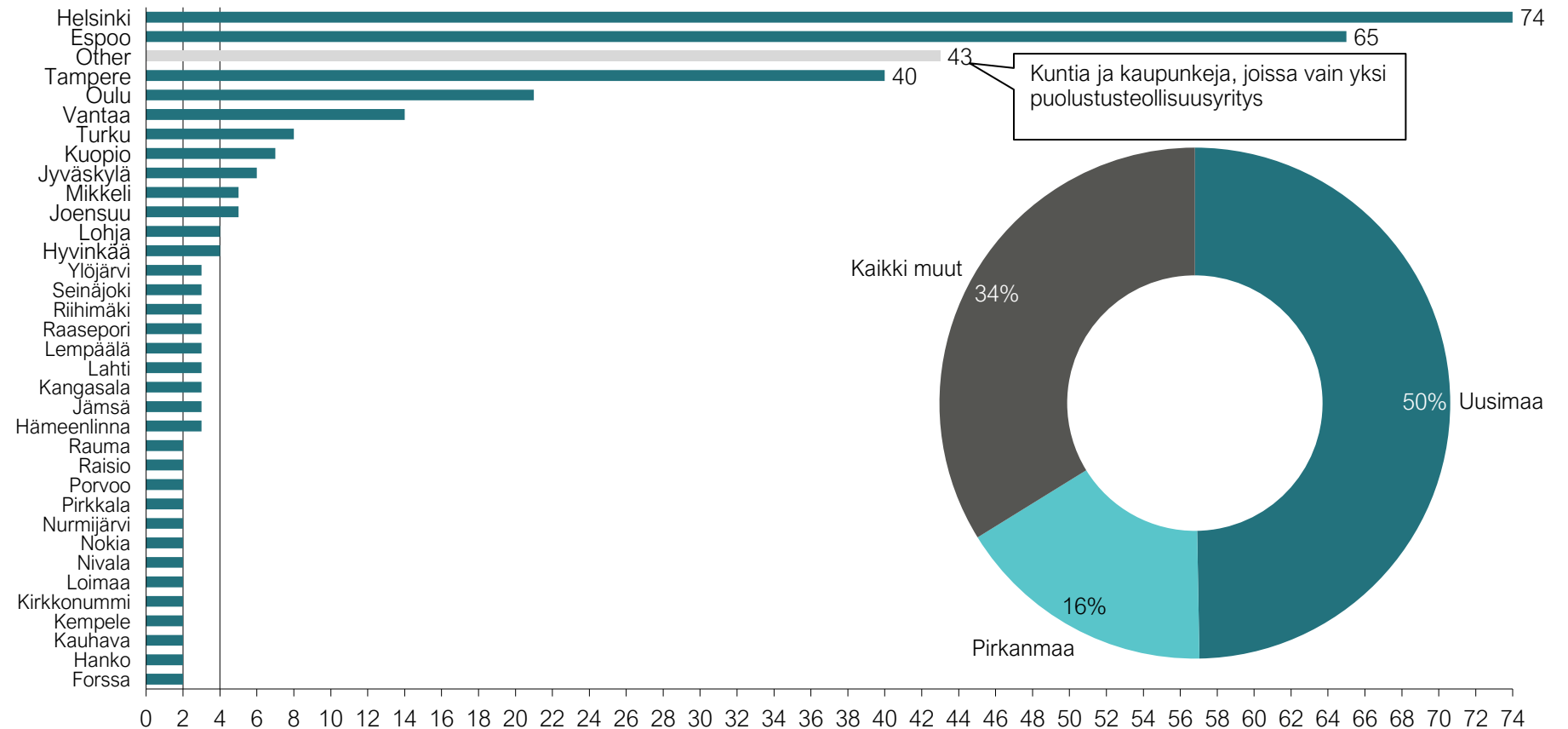
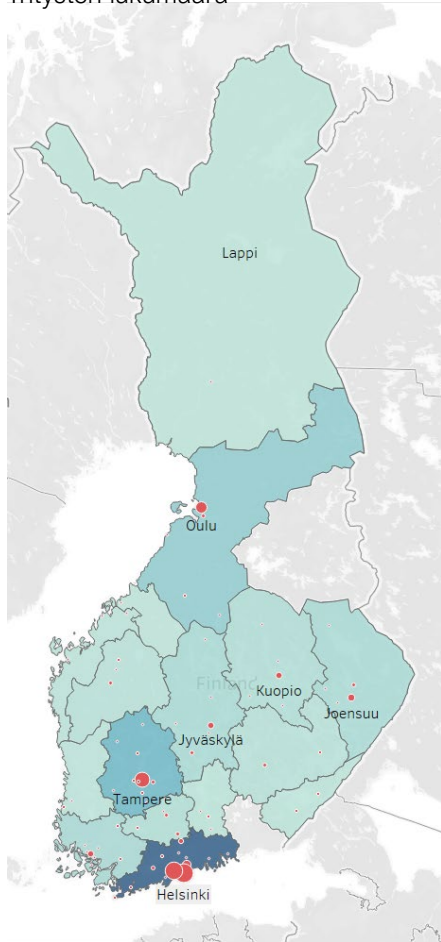
Yritysten lukumäärä

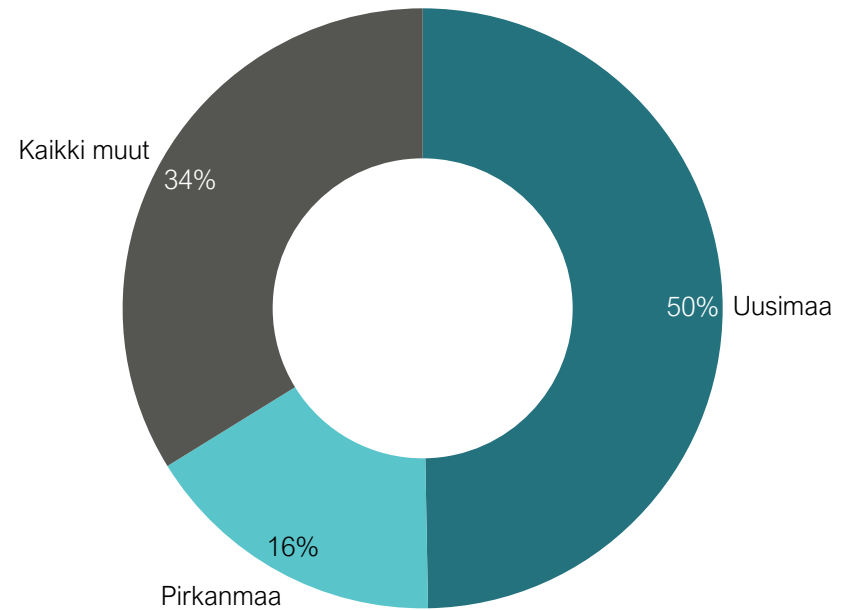
Puolustusteollisuuden yritykset jakautuneet ympäri maata, kärkipaikkoja pitävät pääkaupunkiseutu ja Tampere

Yrityksen pääkonttori kaupunki/kunta

Yritysten lukumäärä

Kuntia ja kaupunkeja, joissa vain yksi puolustusteollisuusyritys

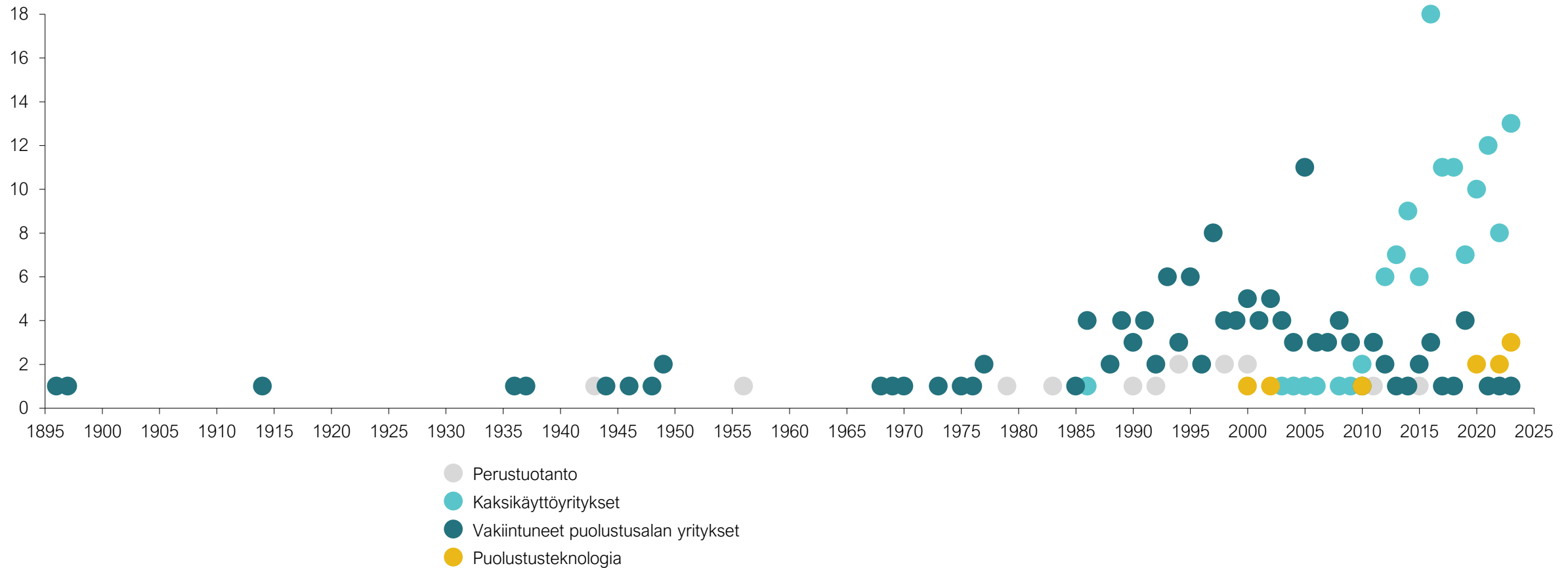

Suurin osa uusista tulokkaista on kaksikäyttöyrityksiä

Puolustusteollisuusyritykset alakategorioittain ja perustamisvuosittain

Perustettujen yritysten lukumäärä vuosittain

Poislukien asiantuntijapalvelut

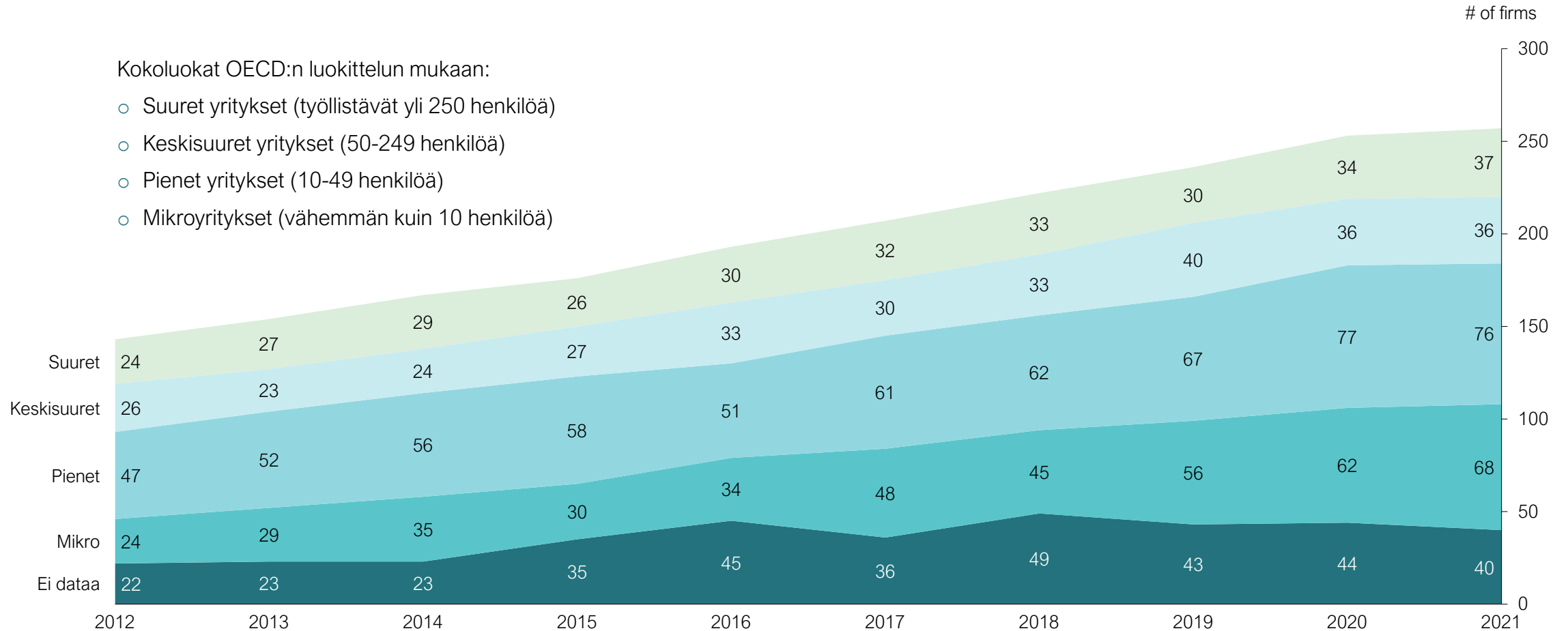

Uusia yrityksiä perustetaan ja jo vakiintuneet kasvavat seuraavaan kokoluokkaan

Puolustusteollisuusyritykset jaettuna kokoluokkiin

Yritysten lukumäärä

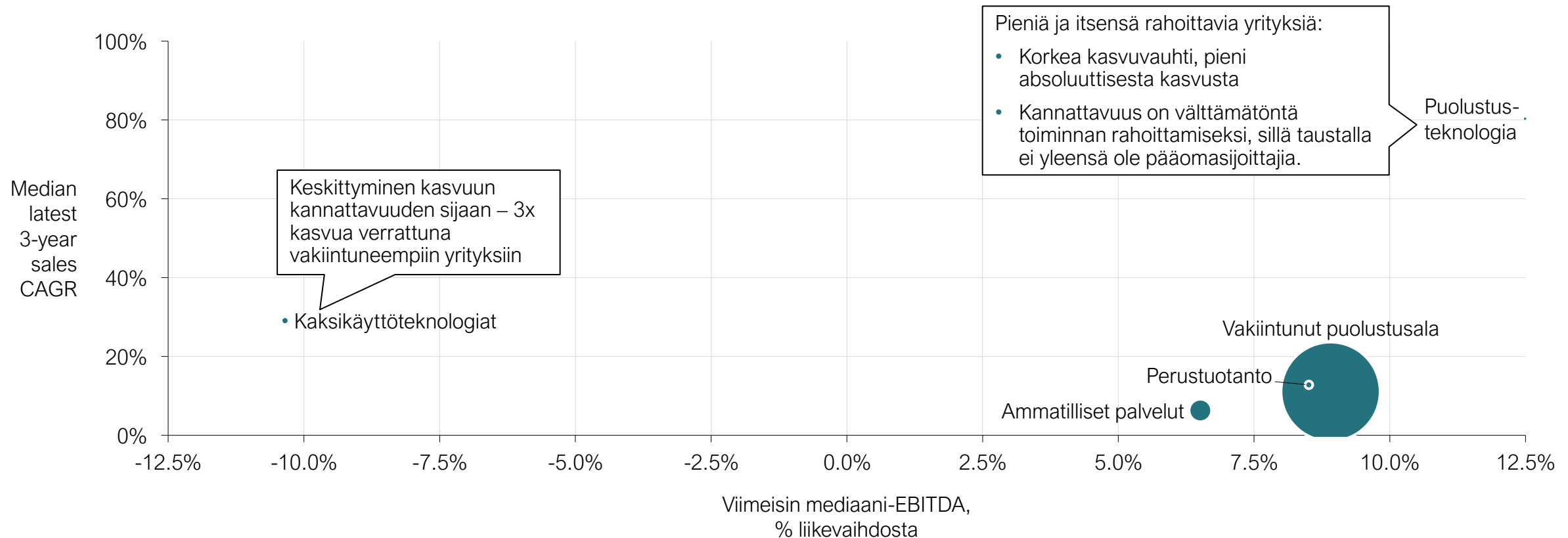
Poislukien asiantuntijapalvelut

Yritykset on jaettu niiden verkkosivuilla esitettyjen tietojen perusteella; kasvun ja kannattavuuden näkymät vaihtelevat merkittävästi yrityskategoriasta riippuen

Kategoriat liikevaihdon kehityksen, kannattavuuden ja kokonaismyynnin perusteella

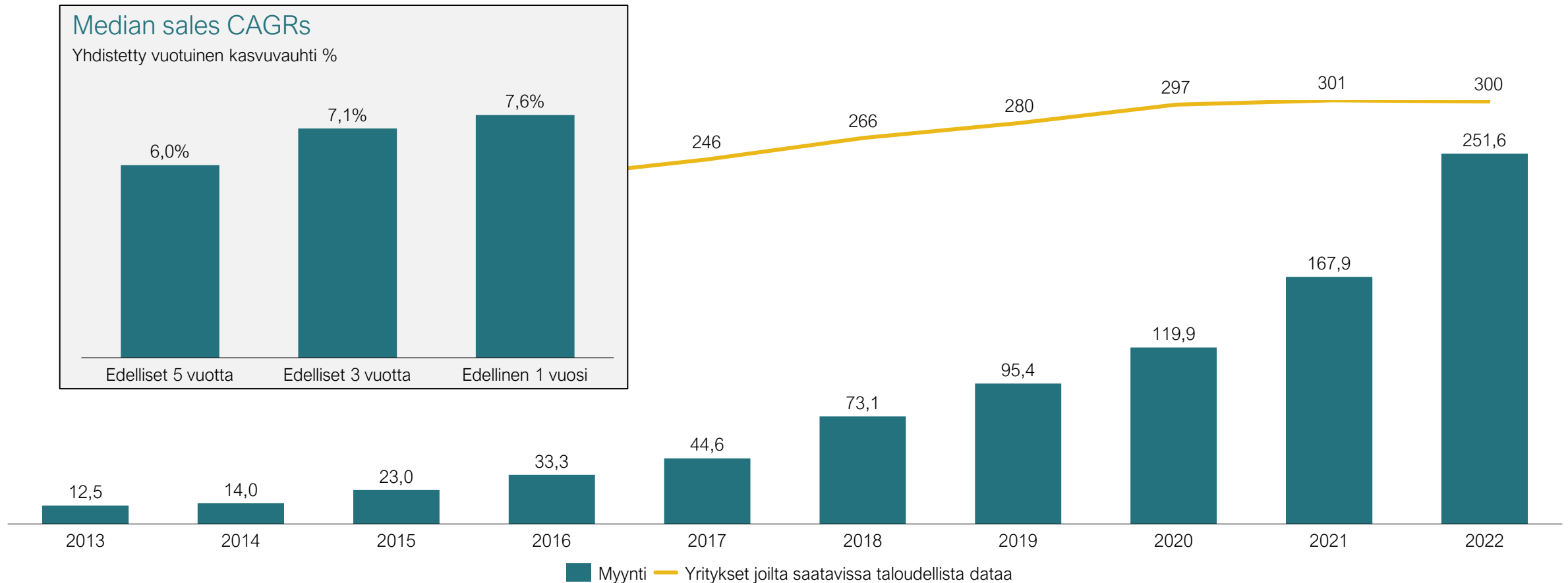
Viimeisin myynti vastaa kuplan kokoa

Kaksikäyttöteknologioita kehittävät yritykset ja puolustusteknologiayritykset kasvavat tasaisen kovaa vauhtia

Kaksikäyttö- ja puolustusteknologia-alan yritysten liikevaihdon kehitys ja taloustietojen saatavuus

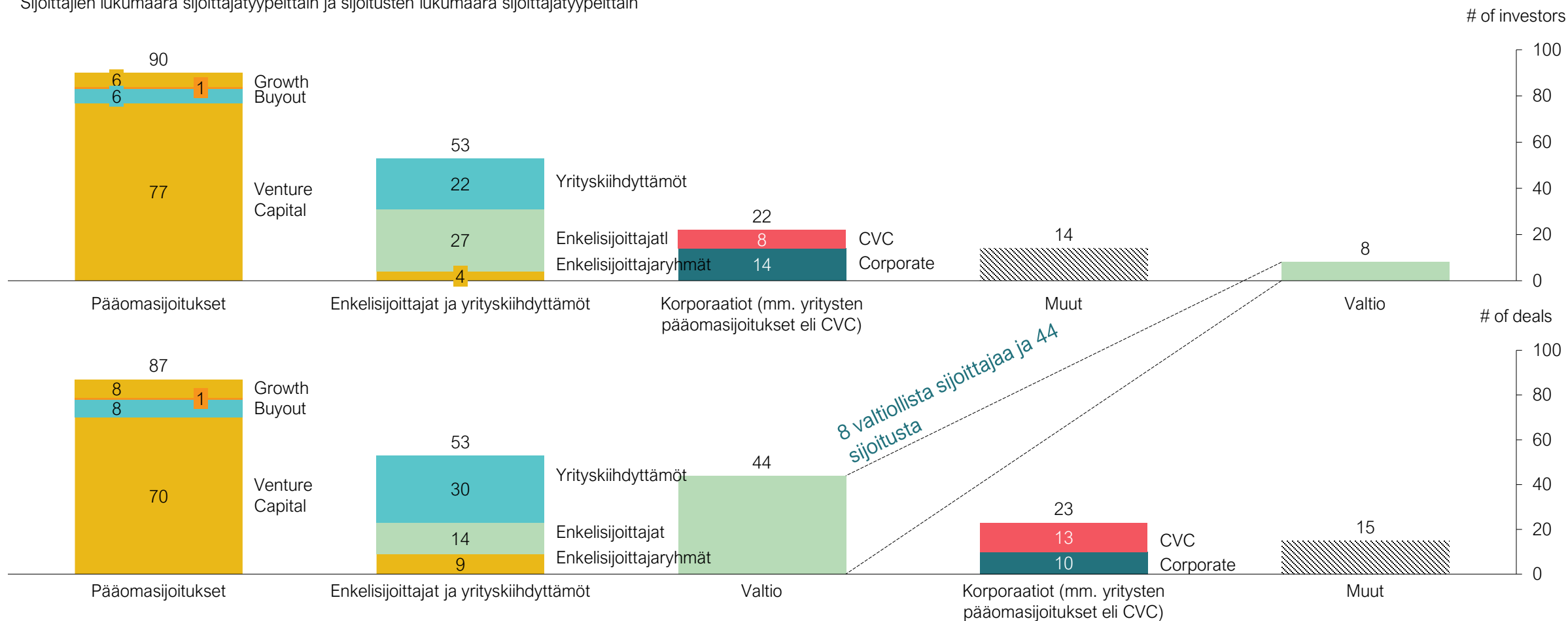
€m

Venture capital –sijoittajat merkittävin yksittäinen sijoittajaryhmä suomalaisissa puolustusteollisuusyrityksissä

Sijoittajatyypit suomalaisissa puolustusteollisuusyrityksissä, 2010-23

Sijoittajien lukumäärä sijoittajatyypeittäin ja sijoitusten lukumäärä sijoittajatyypeittäin

Jos sinulla on kysyttävää aiheesta, ota yhteyttä

Keith Bonnici
sijoitusjohtaja
keith.bonnici@tesi.fi

Jakob Sandell
tutkimuspäällikkö
jakob.sandell@tesi.fi

Esimerkkejä Tesin puolustusteollisuussijoituksista

Mukana sekä kaksikäyttötuotteita valmistavia yrityksiä että puolustusteollisuusyrityksiä

ICEYE valmistaa tutkakuvantavia satelliitteja ja myy satelliittipohjaista informaatiota.

ICEYE

+

Tesi

Rohkeus kasvaa yhdessä.

TESI TEKI ENSISIJOITUKSEN YHTIÖÖN
VUONNA 2018.

Varjo valmistaa ihmissilmän tarkkuuteen vertautuvaa, virtuaalista ja yhdistettyä todellisuutta näyttävää laitteistoa ja lasveja.

VARJO

+

Tesi

Rohkeus kasvaa yhdessä.

TESI TEKI ENSISIJOITUKSEN YHTIÖÖN VUONNA 2020.

Aker Arctic on maailman johtava arktisten alueiden merilogistiikan ja offshore-teollisuuden ratkaisuja sekä erilaisia arktisia aluksia kehittävä suunnittelu-yhtiö.

Aker Arctic

+

Tesi

Rohkeus kasvaa yhdessä.

TESI TEKI ENSISIJOITUKSEN YHTIÖÖN VUONNA 2013.

Rauma Marine Constructions on suomalainen laivanrakennusyhtiö, joka on erikoistunut esimerkiksi jäänmurtajiin ja matkustaja-autolauttoihin.

Tesi

Rohkeus kasvaa yhdessä.

TESI TEKI ENSISIJOITUKSEN YHTIÖÖN VUONNA 2015.

A large, dark-colored Sisu Auto military vehicle is shown in a forest setting. The vehicle is viewed from a front-quarter angle, highlighting its rugged design, large tires, and prominent grille with the 'SISU' logo. The background consists of tall, thin trees, likely birches, under a bright sky. The overall image has a slightly desaturated, greenish tint.

SISU

CASE

Sisu Auto – kotimaisia ajoneuvoja vaativaan käyttöön

Sisu Auto on vaativaan käyttöön suunniteltujen sotilasajoneuvojen kotimaisena valmistajana Suomelle merkittävä yritys, jolla on myös vientipotentialia. Kasvun rahoituspohjan vahvistamiseksi Tesi (Suomen Teollisuussijoitus Oy) tuli mukaan Sisu Auton omistajaksi 19,9 prosentin osuudella, mikä julkistettiin alkusyksystä 2023.

"Tesillä on Suomen valtion pääomasijoitusyhtiönä ta-

louden kasvuun ja uudistumiseen sekä investointien edistämiseen keskittyvä teollisuuspoliittinen tehtävä. Sisu Auton erinomaisiksi osoittautuneet ajoneuvot ja uuden kasvun mahdollistavan sarjatuotannon käynnistäminen sopivat tähän tehtävään erinomaisesti", sanoo Tesin kasvu- ja teollisista sijoituksista vastaava johtaja **Jussi Hattula**.

Taustatietoa Tesistä

Tesi – Kokemusta jo vuodesta 1995

100 %

Valtion omistama

2,5 mrd. €

Hallinnoidut pääomat

69 %

Rahastosijoitusten osuus hallinnoiduista pääomista

556 kpl

Kohdeyrityksiä (FI)
(suorat 121 kpl, muut välilliset)

12 mrd. €

Kohdeyritysten liikevaihto

70 000

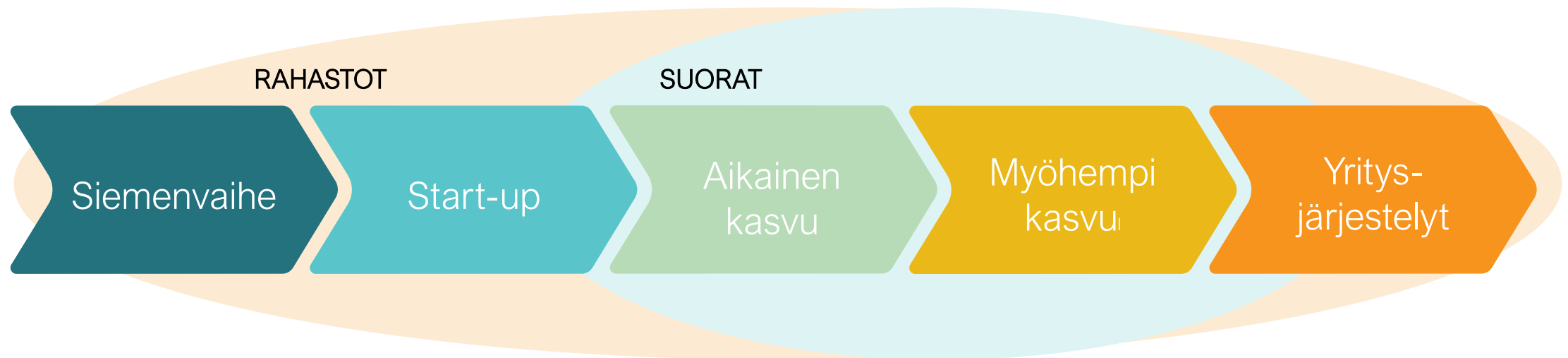
Kohdeyritysten työpaikat

1,4 mrd. €

Verokertymää Suomeen vuosittain

Sijoitamme pääomasijoitusrahastoihin ja suoraan suomalaisiin kasvuyrityksiin

- Teemme oman pääoman ehtoisia vähemmistöinvestiitit.
- Toimimme markkinaehtoisesti, samoin ehdoin ja tuotto-odotuksin yhdessä yksityisten sijoittajien kanssa.
- Sijoituksia ja sitoumuksia vuosittain 100-200 milj.€.
- Meiltä saat pitkäjänteistä apua, perusteltua näkemystä, kärsivällistä rahaa ja osaavaa omistamista.

Sijoitamme rahastoihin ja suoraan kasvuyrityksiin

RAHASTOSITOUMUKSIAMME

in|venture

≥ INNOVESTOR

VAAKA
PARTNERS

SUORIA YRITYSSIJOITUKSIAMME

ÖURA

IQM

enifer®

ICEYE

veri

Päämaa kasvuun ja kansainvälistymiseen – kumppaneitamme

USA

Aasia

